

บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา

3. วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ นั้น สำหรับวิธีการดำเนินการศึกษาในบทนี้จะกล่าวถึงการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา ตลอดจนการกำหนดคุณสมบัติฐานที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 แหล่งข้อมูลและวิธีการจัดเก็บ

ผู้ศึกษาได้ทำหนังสือขออนุญาตทางวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูล มีแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาพฤติกรรมการออม และ ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการครูและข้าราชการพลเรือนที่ทำงานอยู่ในวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัด จำนวนทั้งหมด 184 คน

3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูล เอกสาร บทความ งานวิจัยและสื่อสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลพฤติกรรมการออมของข้าราชการวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่และจากที่อื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดข้อมูลที่จะใช้สร้างแบบสอบถาม และดำเนินการสร้างแบบสอบถาม
3. ทำแบบสอบถามที่ได้ไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้ภาษา และความตรงตามเนื้อหา (content validity)

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ตามข้อเสนอแนะและคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษานำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับข้าราชการที่ทำงานอยู่หน่วยงานรัฐ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่จะใช้ในการวิจัยจำนวน 30 คน จากนั้นนำมาตรวจหาคะแนน และประสิทธิภาพของเครื่องมือ

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ของประชากรที่จะศึกษาได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน จำนวนบุตร ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ทรัพย์สิน ลักษณะการเป็นเจ้าของที่พักอาศัย การเลือกการออมทรัพย์สินกับสถาบันการเงิน และผลกระทบของอัตราดอกเบี้ยต่อการตัดสินใจออมทรัพย์สิน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการออมทรัพย์สินกับสถาบันการเงิน ของประชากร ได้แก่ รูปแบบการออมทรัพย์สิน เหตุผลของการตัดสินใจออมทรัพย์สิน และจุดมุ่งหมายการออมทรัพย์สิน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับผู้ที่ไม่มี การออมทรัพย์สินกับสถาบันการเงิน ได้แก่ สาเหตุของการไม่ออมทรัพย์สินกับสถาบันการเงิน เหตุผลของการตัดสินใจเก็บเงินไว้กับตนเอง ลักษณะการหาผลประโยชน์อื่น ๆ นอกจากการออม เช่นการเล่นแชร์ การให้บุคคลอื่นกู้ยืม

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการออมทรัพย์สิน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากแบบสอบถามทั้งหมดมาประมวล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Limdep ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเข้ามาช่วย ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ และทำการวิเคราะห์ผลดังนี้

- 1) การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive method) บรรยายถึงลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ โดยนำเสนอเป็นตารางซึ่งแสดงค่าสถิติอัตราร้อยละและค่าเฉลี่ย

- 2) การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (quautitative method) นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากแบบสอบถาม มาทำการวิเคราะห์โดยใช้เครื่องมือทางสถิติ logistic เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการออม โดยกำหนดค่าเชื่อมั่นที่ 95 %

3.6 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา ถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมของข้าราชการวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีลักษณะของข้อมูลตัวแปรตามที่ค่าเป็น 0 หรือ 1 ในเรื่องของการออมหรือไม่ออม ของข้าราชการวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ การวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวด้วยเทคนิคการวิเคราะห์แบบจำลองโลจิสต์ โดยปรับ maximum likelihood ทำให้การคำนวณ ได้ค่าที่มีความสมบูรณ์ และอธิบาย สถานการณ์ได้ดี

การใช้แบบจำลองโลจิสต์เพื่อวิเคราะห์รูปแบบสมการดังนี้

$$S = f(x_1, x_2, x_3, \dots, x_n)$$

โดยที่ S คือ ความน่าจะเป็นที่ข้าราชการวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่จะออม

$x_1, x_2, x_3, \dots, x_n$ คือ ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม สำหรับแบบจำลองโลจิสต์นี้กำหนดให้

1. ตัวแปรตาม (dependent variable : S) คือพฤติกรรมการออม

ถ้า S = 1 แสดงว่า ข้าราชการมีพฤติกรรมการออม

0 แสดงว่าข้าราชการ ไม่มีพฤติกรรมการออม

2. ตัวแปรอิสระ (independent variable) คือ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

2.1 อายุ (Age) มีหน่วยเป็นปี

การใช้ตัวแปรอายุในแบบจำลองทฤษฎีวัฏจักรชีวิต (the life cycle hypothesis) ตามแนวคิดของ Franco Modigliani แสดงให้เห็นว่า อายุมีอิทธิพลต่อการออมทรัพย์

2.2 สถานภาพสมรส (ST) ในที่นี้จะใช้ตัวแปรหุ่น (dummy variable) ซึ่ง

เป็นตัวแปรอิสระที่กำหนดเพื่ออธิบายตัวแปรตาม โดยถ้า

ST = 1 แสดงว่าสมรส (รวมหย่าร้างและเป็นหม้าย)

= 0 แสดงว่าเป็นโสด

2.3 จำนวนบุตร (CH) มีหน่วยเป็นคน

การใช้ตัวแปรจำนวนบุตรในแบบจำลองอ้างอิงจากงานวิจัยของชาเรนี นัทร ไชยสิทธิ์กุล (2543) ศึกษาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนจังหวัดเชียงใหม่

2.4 ระดับการศึกษา (LE) กำหนดให้เป็นจำนวนปีที่ทำการศึกษามีหน่วยเป็นปี
การใช้ตัวแปรระดับการศึกษาในแบบจำลองอ้างอิงจากงานวิจัยของ
ไพโรจน์ เภาวิจิตร (2543) ศึกษาการออมของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และ
ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

2.5 รายได้ต่อเดือน (Y) มีหน่วยเป็นบาท

การใช้ตัวแปรรายได้ในแบบจำลอง ได้อธิบายถึงทฤษฎีความพึงพอใจ
หลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง (liquidity preference theory) ของ John Maynard Keynes แสดงให้
เห็นว่า ระดับรายได้มีอิทธิพลต่อการออมทรัพย์

2.6 อัตราดอกเบี้ย (R) ในที่นี้จะใช้ตัวแปรหุ่น (dummy variable) ซึ่งเป็นตัว
แปรอิสระที่กำหนดขึ้นเพื่ออธิบายตัวแปรตามโดยถ้า

$$R = 1 \text{ แสดงว่าอัตราดอกเบี้ยมีผลต่อการออม}$$

$$= 0 \text{ แสดงว่าอัตราดอกเบี้ยไม่มีผลต่อการออม}$$

การใช้ตัวแปรอัตราดอกเบี้ยในแบบจำลองอ้างอิงจากรัตนา สายคณิต
(2536) ได้อธิบายถึงทฤษฎีการออมและการลงทุน แสดงให้เห็นว่า อัตราดอกเบี้ยมีอิทธิพลต่อการ
ออมทรัพย์

ดังนั้นจะได้แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมการออมของข้าราชการวิทยาลัยพลศึกษา
จังหวัดเชียงใหม่ดังนี้

$$S = f(\text{Age}, \text{ST}, \text{LE}, \text{R}, \text{CH}, \text{Y})$$

ตัวแปรอิสระในแบบจำลองเพื่อศึกษามีจำนวนทั้งหมด 6 ตัวแปร

3.7 สมมุติฐาน

การศึกษามีสมมุติฐานดังนี้

1. การออมของข้าราชการจะมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับอายุ
2. การออมของข้าราชการจะมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับระดับการศึกษา
3. การออมของข้าราชการจะมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันรายได้
4. การออมของข้าราชการจะมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับสถานภาพสมรส
5. การออมของข้าราชการจะมีความสัมพันธ์ทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนบุตร
6. การออมของข้าราชการจะมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับอัตราดอกเบี้ยที่คาดว่าจะได้รับ